

Latw eeschu Amises.

Iskaht 7 reifer nedeta. O W. gada gahjums.

Latw eeschu Amises	Latw eeschu Amises	Latw eeschu Amises	Latw eeschu Amises	Latw eeschu Amises
par 1 gabu 2 rub. 20 kop.	par 1 gabu 10 rub. — kop.	par 1 gabu 10 rub. — kop.	par 1 gabu 10 rub. — kop.	par 1 gabu 10 rub. — kop.
par 1/2 gabu 10	par 1/2 gabu 5	par 1/2 gabu 5	par 1/2 gabu 5	par 1/2 gabu 5
par 1/4 gabu 5	par 1/4 gabu 2 1/2	par 1/4 gabu 2 1/2	par 1/4 gabu 2 1/2	par 1/4 gabu 2 1/2
par mehn. 25	par 1 mehn. 80	par 1 mehn. 80	par 1 mehn. 80	par 1 mehn. 80

Nr. 334

Sestdeen, 14. dezembri.

1913.

Baltijas Lauksaimneeku Savstarpigā Kreditbeedriba

Maksā par noguldījumeem 6% gadā, uz tekošā rēķina 5%.

Noguldīts līdz 30. nov. 1,906,428 rub. 18 kop.

Rigā, I. Kēniņu eelā Nr. 28.

Kreevu adrese: Прибалтийское Общество Взаимного Кредита Сельских Хозяевъ, Бл. Королевская 28, г. Рига.

Valde: agronomis J. Bisseneeks, tirdzn. zinibu kandidati: E. Ozoliņš, R. Dutcens.

Vifeeris: Stichpimpulibockforzorum! Ioti usjautrinofšs.

Swarigažais no fatura:

Baltās wehrdfenes.
Rā rihkejos semneeku agrarbunka.
Tehnu walodas leetā.
Vehdigi seemas sreehtis.

Baltās wehrdfenes.

Latw eeschu Amises, ka Peterburgas „See-weeschu Klubs“ eefneefis zaur N. F. Schingorewu waljis domei likumprojektu par polizijas ahrstu komiteju atzelschānu un atklahto namu aif-...
Tā likumos par nosegumu nowehrschānu 155. pantā teefchi ir oislergti schābdi nami jeb weifali un ari 1868. gadā walboschais fenats, pamatobamees uf scho likumu 155.—158. pantu nosojijumeem, atjina atklahtos namus par pretlikumigeem. Schee likumu nosojijumi naw atzelti, bet tos teefchi ignorejot, atklahtos namus atklauj un tee wifur pastahw uf

administrāzijas rihzibas pamata. Tagad administratīwā kahrtā ir ceewsti nosojijumi par polizijas ahrstu komitejam prosiitueto registri-schānai un usfraudhibai pahr wīnu weselības shahwolli, bef sa jel tad lahda likamboschānās eestahde buhtu peedalijusēs schai balto wehrdfenu tirdjneežibas leetā, isnemot 1878. gada 20. marta saweenoto departamenta padomes lehmumu, pehz kura pilsehtām jaorganise un jaustur minetai usfraudhibai polizijas ahrstu komitejas, lai nowehrschu nelabo šimibu is-platijschinos.

Ari Riga paskahw schābda komiteja, kuras us-tureichānai pilsehta matā 3000 rub. gadā, bef dāschās žiids pilsehtās, tā Raskawā, Minikā u. i. t. šāis komitejas atzeltas un wīnu peenahkumi uskri pil-sehtu sanitates komijsiam. Ka no polizijas un ahrstu komitejam naw teefcha labuma, pcerahda ari prosi-tueto apstahli pee mums. Komitejai ir teefibas tīfai pret tām, kuras wīnā registretās, bef pret žitām, kuru ir wifs dāudjums un kuru starpā ihsti šimibas isolatās, wina ir bef lahdam teefidam. Turpretim pilsehtas sanitates komijsiai ir neaprobeshotas teefi-bas sanitates un higienas finā pār wifu pilsehtu un wifeem pilsehtas eedshwotajeem. Behdejos godos Riga ir atihstijuschās trijabas prosiitueto schēiras:

1) numuretās, kuras dshwo atklahtos namos, 2) blan-kās, kuras dshwo primatos dshwoltos un 3) ka-bineta damas. Birmās un otrās schēiras ir komitejā registretās, bef pehdejas komitejai pat naw finomas. Schogad no jauna registretās 247 un wīnu kopkairs sneedjas pahri tukl. oscheem. No blankojām šāsimu-schās 201 un staro tām 40 no jaunreg. strētām. Ka-bineta damas dshwo pa leelai teefai atklahti par gobigām posihstamo, gon šawās gimenēs gon pee pee-derigeem, posinam u. i. t., nodorbojas waj nu šaim-nerzibā, waj ari lahda deeneštā un ir finomas šā prosiituetas tīfai doščādu mehbeletu istobu, weefnigu un kabinetu turetajeem, kuri tās peewed šweem wee-feem uf scho pehdejo wehlschānos tohdā laifā, lab wīnās ir brijmas un ihsti pilsehtas pohlēgotees. Kabineta damu šāis ahrfahsteji wairojotees un tā šā wīnās ir waj weenigi preelsh turigatās šā širas laudim, tod wīnām eespehšjoms palikt neposihstāmām. Ko nu lihš atklahtee nami un polizijas ahrstu komiteja?

Sekschseme.

Rā rihkejos semneeku agrarbunka.

Samaros gubernas Bugurušlanas aprinki nolli uf 4. dezembri uf semneeku bankas prasijumu Stewa-norlas žemā eeradās bef dāweem bankas preelsh-

Gruhti pahrbandijumi.

Romans no pehdejo gabu dshwes.
(Turpinājums.)

Winas kruhts smagi elpoja. Zeefchi un ilgi wina usluhkoja Wanagu.

— Birms juhs ejat, — wina klusi teiza: —
Weenu kshpstu... Par peeminu... Wecnu weenigu...

Un šinete wīnu noskshpstija.

26. Paimigu žela.

Druhms un šatrihjinats Wanags atgreesās mohjās. Un tīfai sche wīnam eschāhdās prahdā, kas mahjas eefsheenē wīnu wareja šagaidit.

„Bet newar buht“, — Wanags pats pee fewim domajo: „Nesur nemona forqus.“

Bet tomehr wīnšch pōpreelshch nogahja pee saweem draungeem, kuri no šawās pašehptimes wifu laiku wareja mahju redset.

Teem peetisa tīfai weena šata uf Wanagu, lai redsetu, ka wifs ir pogalam.

— Nu? — O. ris nedroschi jautaja.

Wanags atmeta ar rolu.

— Pogalam.

Pehz tam wīnšch wifu isstahstija, šo bij dširdejis no šinetes.

— Un waj juhs nelo nemanijai? — Wanags, šidšis šohit, jautaja.

Uf to šeris drufjā apmulsis atbildeja:

— Šini, bijom noguruschu un neisturejam —
esnaudamees... Ja pa to laiku... Wehlat gan ne...

— No ahrnees šatotees gon leelas, ka wifs buhtu labi, — Wanags domigi teiza: — R. la tur nemano...

Brijdi wif trihs luhkojās, bef — nelo newa-
reja šāšaiti.

— Nu, lai ir kas buhdams, — Wanags teiza: —
Es tomehr eefchu. Bet juhs ešat turumā. Un ja redsat, ka nama logs uf scho puši atwehrits, usmanat. Ja es tad peeklaweju, tad kshpjat klusi eefschā —
man wajadšes palihga.

— Labi.

Wanags demās uf mahjas puši. Wifs bij klusu. Peeswanija. Atwehtrās durwis un — wina preelshchā shahweja Onrē ar dāweem polizistēm.

Wanags redseja, ka atkshpshānās welta. Wīnšch meerigi eegahja preelshchāmā. Onrē aif wina aifšeh-
dja durwis.

— Ja juhs šefofat man kabinetā, — wīnšch teiza, bodams polizistēm šihmi lai paleel: — Tur mehš warešim netrauzeti isrunatees...

— Labi, — Wanags klusi atbildeja.

Wīnšch pašmehjās, redsedams, ka Onrē tura labatā rolu ar remolweri.

Tod wīnšch usmanigi eestātijās šejā tam, kuru bij tīf beefchi pee fewim redsrijis. Šif pašihstama un tomehr žil šwischā wīnam bij šhi seja!... Kautkas neschehl gš, žets bij wīnā...

Kad wni bij kabinetā, Onrē pagreeshās pret Wanagu un riza:

— Donaju, juhs wifu šapratifāt... Un ta-
pehz, lai nepželtu weltigu trofšni, labprahstigi man šef. šat?...

Wanags neotbildeja. Wīnšch apsehšās uf loga. —
Es juhs laudis eefšehdju wīnu ischādā, —
Onrē teiza: — Ja juhs man šefofāt, eefim diwotā,
polizisti pa gīhalu nahšs mums nopalālis. Neweens
wehl nelo wfin... Tā mehš juhs bef negoda aifšai-
dišim no Reras...

— Labi, es apdomāschu, Wanags klusi teiza,
un atwehra logu.

Aif durwim bij dširdejis klufs trofšnis. Wa-
nags noprāt, tā tur ir abi polizisti. Wīnšch šinaja,

ka uf pirmo mahjeenu tee eebriks ischādā. Bef tam Onrē tureja remolweri rola.

Tuwojās klufs, šāists walars... Wanags sefheja pee loga un wina šāis šā šāšindšis, bef dshwitās mehrās tahē... Seja bij nogurums...

Onrē luhkojās uf scho šawodo žilmelu, eedoma-jās wīnā šawodo lītēni un kaut kas šā šehlumš pret wīnu pamodās tam kruhtis...

— Juhs pahrat ilgi domajāt, — Onrē beidšot teiza: —
Leeta ta šchu iif weenkshsch.

Wanags nodr beja.

— Jums tainšiba! — Wīnšch šahpiqi smat-
bidams teiza: — Un ja ari es jums teifschu, ka wifs tas labais, šo es šhe esmu dārijis, ir nahšis no širds, ka esmu gribjis wehl dāudš laba dārit, dshwot tihru, labu dshwi, ari tas nelihdšes. Waj ne, Onrē?

— Pareisi!

— Šaprotu!... Un es juhs newainoju... Wan jaispehrl mana pogahne... Un ori tas, ka ne žee-tumi, ne šobi mani neradāris laba'u, šā es tagad esmu, ari tas naw no šwora... Reprāts ari, kas mani spēedis, kas dšinis uf nosegumu žela...

Onrē poraustija pležus.

— Tas tā ir weenmeh un wifur, — wīnšch noteiza.

— Šinu... Bet man ir tīf gruht... tīf smagi!...

Wanags nolēžās vn pašehla walga gabalu... —
Rediat, tas ir wif!... Wifs šas pali-
žees no mana dehla, no wanas seemas... Atlikums
no walga, ar kuru šohēja wīnu leetinas... Waj
mehš wāirs jel lahbreij redsešimees... Onrē, žif
tas ir gruht...

Onrē bij aifskutinats. Wini abi kluseja.

— Bet tomehr mums jaet, — Onrē beidšot teiza.

— Ja, ja!...

kara lauwibos likums ir neperežeshamis preelich teh-wijas aiffordhibas un — tee pašchi 130 roditali un sozjalisti tagad sauza: „Browo! Lai dšihwo trihe-gadigas kara lauwibas likums!“

Tik aštri mainas uskati. Ja tos issala preteja puse, tad — nost ar teem, bet ja pašchu laudis — browo! lai dšihwo!... Todeh! ari ne par weli pat daschi prahtigi sozjalisti, la peemehram Samba (Sombat) atihst, la Franzija ilgojokees pehz kara ka, kusch daritu galu partiju polititai un ruh-petos ne par perjonigo labumu, bet strahdatu preelich tehwijas.

— Schihbu waro Franzija a u g! — Ta rokita awise „Gazette de France“, pahirunadama par Dumergu kabinetu, kusch pat pee karkoleem republitaneem fazel nopeetnas baschias. No wifseem 11 ministreem, wesele 8 ir pasihstami mafoni ar pašchu presidentu Dumergu preelichgalā. Ta paretshams, la aikal atlohtosees wifas nelaimes, ko Franzija peedshimoja Romba un Andre laifa. Bas-nizaa waja schanu, jaunatnes famaita schanu, kareiwifka gara fabo-jatichanu, un galu galā pilnigu schihbu lundshibu, — rau lo Franzijoi gawotawo mafoni, schre padew'gee schihbu rotas oiwichi, kure dejo pehz minu siabutes. — „Libre Parole“ rakita, la eelshleetu ministrs Rene Renu esots pots apprezees ar schihbenu un tapehz, pallawshidams schis schihdenes un wifas tautas brashu rikhojumeem, tif libhš lo dabujis ministra amatu, tuhlin par fewishchu usdemumu eerehdneem peenehmis trihs Mosus deklus: Weldironu, Kochenu un Woffe. Schis fakts tapehz fewiischli kricht sward, la tuwojas parlamenta wehle-schonas, kurdas eelshleetu ministrija speh e leelu lomu. Tur nu tad schihbi wareds wifu sawu waru list leeta un gohdat par few padewigu deputatu eewehleschunu. Wariu bij gribejis panahst pawifam lo preteju — un tapehz tapa gahis — lai Franziju nodotu schihbu ward.

Riga.

Latweeschu Iglitibas Weedribas deputacija pasnegusi Rigas mahzibas apgabala kuratoram Dr. Schitsherbakowam ihpašchu memorandumu, sihmejotees us tehwu walodas aprobešchofschanu Baltijas pirm-mahzibas skolās.

Schautmigs netiflibas pereklis ir nams Nr. 3 Barka eida, jo 11. dež. weenā pasda deendā 11. rezina meereeschonim bija jateidā dšihwollu ihneeti, kure eerehdneem tur stopenus prohtituzijas weilalus. Weens no schem sopenojeem dšihwās prezes irgotojeem ir finamās oprindās pasihstomais Fremanis, kuru notesaja ar 100 rbl. waj 1 mehneši aresta. Sawā weitalā jau plaschol pasihstamo Nataliju Bill fobija 3 reifas bargal, t. i. ar 300 rbl. waj 3 mehnešheem aresta. Tapat ar 300 rbl. waj 3 mehnešheem aresta fobija Karolini Wergen un wifas mihlalo Jwanu Dubowu, pee kureem wehl schajās deendās airada 3 masgabedjas meitenites 12-14 godus wezumā un weenu no schem nelaimigojeem behrneem pat jau weneristi simu. Wergen jau ari agrat fobita. Ta la uslittie noudas fodi ir, famehrā ar weikalu cheksharteju pelau loti neezigi, tad, saprotame, naw ne lo domot, la schre no eedsneeki atmetis somu grekka weikalu. Weens pat istezās la polr-suhdshelot spreedumu waj libhš fenatam un, ja wifau neaifwadinoschol no uslittās foda noudas, tad libhš prahwas beigam ween nopelnišchol simtkahri wairat. p.

Automobila upuri. Nakti us 12. dež. pehz plst. 2 eeweda 1 pilshchos flimnizā dimus jaunelkus ar gruhieem eewainojumeem. Tee usdewās par automobila schoferi 22 g. w. Jwanu Busarewu un 19 g. w. Karli Kruhlunu no Aleksandra eelas Nr. 144, kur dšihwojot weenā dšihwollu. Busarews wehlejees ismehg nar naktis laida, tad eelas lauschu tufschas, automobila aštrumu un usajiznajas Kruhlunu femim libhš. Erald aštrumā brauzot, wini uskreh-juschki neshin lahdom weena wedejam, bet lai nowehritu leelaku nelaimi, schofers pehlschur sagreewis automobili, tas aifrees laifam pret lahdu almeni un opgohsees. Krihtoi schofers pahrloufshis kreiso roku, bet Kruhlunsch fadaufshies til nelaimigi, la jau pehz lahbas stundas wifsch nomira. Weena wedeji isglahbaschees. p.

Gruhiti nelaimes g. dijumi us kugem. Strahdojot us twailona „Woldemar“ jaunija ondā 12. dež. nokrita no luga wirfus apasschejās telods 35 gabus wezais Zel. ds Kraufis no Lujowa falas Nr. 5 un sadragata bihstami mugurkaulu, la ari eewainoja wifu mrefu. — Tahds pots nelaimes gabijoms bija 12. dež. us twailona „Kapella“ muifas rojond ar 41 g. w. srahdoneku Arturu Birgeri no Uniona eelas Nr. 19a. Wifam eewainoja wifa meša un sadragata kreisā roka ar kuhju. Abus eeweda pilshchos flimnizā bes samaras un abu dšihwoiba atrodas breefwās. p.

Mosudis 6. dežembri no Keepajas Riga eebraulschais Aijpures apinkā, kuschu pgofta Karlis Keepinich, Keepajas dšehszela dardniischu ašehdneeku. Wifsch dšihwoja Keepaja, Wasjales eida Nr. 49. p.

Šekritis schihds. Nowembra widā fimoja no Schludu stajijas, la Riga pa dšehszelu eewedischot wairafos kofes ar nebanderoletem ašrlemes zigarem. Pehz dascham deendā ari konfisz-ja stajija Riga l. 4 lahnes ar lahbeem 10 pudem schahdu zigaru. Kastes foneem eerodās pehz dascham deenom lahda seeweete ar peenahzigo prešchu fihmi. Kastes isdewa, bet aifwebejam sšepeni fekoja. Tās aifweba us Barka eela Nr. 1 un tur tās sanehma la h d s schihds. Wifam kastes atnehma un no wina peedshenami ap 6000 rbl., muifas nodolka. p.

Deewafschonans Riga

15. dežembr.
Sw. Jahnā basnizā: pl. 9 no rihša sw. wafarehd., plst. 10 no rihša foreb., wirsem. Meirens, pulst. 12 deendā behrnu deewafsch., plst. 2 p. p. spred. wirsm. Bernewizs.
Jana Gertrudes basnizā: plst. 1/210 no rihša mahz. Kreidenfelds, pulst. 8 wafarā mahz. Ruzels.
Wezā Gertrudes basnizā: plst. 2 p. p. mahz. Kade.
Jesuss b.: pl. 1/22 p. p. behrnu deewafsch., mahz. Wiberš, pl. 6 waf. palihdshibos lahdes smehtti, spred. mahz. W. Kofereels no Slofas. Dieefinu lapinas.
Mahrtina basnizā: plst. 9 no r. spred. mahz. Rosenbergs, pl. 3 p. p. Silā krusa sapulze. Mohrtina skolā, diatons Woqis, pl. 4 1/2 p. p. behrnu deewafsch., mahz. Rosenbergs. 18. dežembri plst. 7 1/4 waf. Silā krusa sapulze, mahz. Rosenbergs.
Sw. Trihsweenibas basnizā: pl. 9 no rihša mahz. P. Treis. 19. dež. plst. 3 pehz p. behrnu deewafsch. mahz. P. Treis.
Lutera basnizā: pl. 9 no r. mahz. Scheiermanis. 18. dežembri pulst. 3 p. p. behrnu deewafsch. mahz. Scheiermanis.
Krusa basnizā: pl. 10 no rihša mahz. Kade.
Kattalaina basnizā: pulst. 10 no rihša mahz. Reinbergs.
Rigas pilshchos diakonijas schelē „Betanija“, Brunneeku eela Nr. 52, plst. 1 p. p. latweeschu bihbeles fundu, un pl. 7 waf. „Silā krusa“ sapulze; tairu peedbeem plst. 1/23 wafarā feweewechu bihbeles fundu. Diatons P. Apfals.
Rogereš, Katrinās eela Nr. 3, pl. 1/210 no r. deewafsch. mahz. Doebners.
Sestideenās. Schenu Rodaku sapulzes no pl. 5-1/29 wafarā, Gertrudes basnizās schelē. Diatons R. Brehli.

Jelgawa.

Muhju Semtopibas skolai ir 14. dežembri skolneku wafars Schos skolneku wafarus jelgawneeki il gabus or labpaitichanu kuplā skaitā apmeklē, lo wini pelnijuschki jamu intervjanto preelichschesumu labad. Ari schogod wafara programa ir daudspusiga un interefanta, apšola apmklatajeem patihlamu laika kawekli. Ta la skaidris atikums nahf mineidās kolās truhzigeem skolneekem par labu, tad loti wehlams, la jelgawneeki 10 eewehrotu un pilbitu Latweeschu Weedribas plafschoschali (Ratolu eela Nr. 11) libhš pehdrejai meetinai. Wafara fahlamu listai pulstien 8 wafara.

Jana parauga kredibilees. Nr. 1. nowembra sch. g. ir nahfuschas aagrosidā jounas, 1912. g. parauga 500 rbl. kredibilees or Keisara Petera 1. gihmetni. Wezās, 1898 g. parauga kredibilees apmainamas.

Gezets par Jelgawas pasta un telegrafa kantora II. sakiras eerehdni J. Zahns — lihdschinejais Rigas apgabala pasta un telegrafa waldes schurnalists un ardiwars.

Administratiwi fodi. Dehl ne'ahrtigas mahju grahamais wefchanas fobitas Lihete D. no Uhdenswoda eelas Nr. 9 un Doroteja K. no Wilienfelda eelas Nr. 29, laira or 10 rbl. waj 7 deenam pee polzijas. Par peedshwotajas neikalstichonu nolemtā laida fodita wezmahte Anna B. ar 50 rbl. waj 1 mehneši aresta pee polzijas.

Brihwa zela luhdejs. Wili Taurinu us wafcha luhgumu polzija aifschirija 11. nowembri us Rigu, jo darba truhkuma dehl esot bes laut lahdeem lihdsjekem.

Jelgawas apgabala teefa 9. dežembri istefaja schahdas leetas:

1) Pret Sihpeles pag. 16 g. w. wairat reifas par schdshibam fobito Karli Swaini, kas 7. julija sch. g. Jelgawā piisbahrida Sr. Konofchelam no kurwja ishadis 1 pudeli degwifha, un kopā ar ziteem sehneem to isdshris. Gewehrojot wina jounumu un newaldawo dšiau us jagichanu, ašrti wifu ismelleja, waj ias garigi normals, bet ašfina, la ias rihšojas pilnigi apšinigi. Swa nim wešpreeda 6 meh. zeetuma, kusch fods teel isfihzinatis zaur teefas otru spreedumu no 9. sept. — us 8 meh.

2) Pret Lukuma schiganeem: wifas teefšas faubejusch 32 gabus wego kahrl Gajus, 21 g. w. Zuhli Gajus, 30 g. w. Anfi un 45 g. w. Dori Mall. deem. Nakti us 24. augustu sch. g. no Aifstrantu mahju ganibam nosoga Johnim Ruizenam peederigus 2 firgus un keshi atmuhšejot dahšas leetas. Tai paschā nakti taiminu mahjās, Dantēs Schanim Muzeneklam no nraifshchga schahha isjoga ratus un wirwi, kopā 22 rbl. morkubā. Pehdas drihš ween aifweba us tuwumā efofcho ischiganu nometni, tur atroda jagtās mantas. Karlim Gajim wešpreeda 4 gadi arestantu nodalā, Zuhlei Gajis wifu teefshu faudefchunu un 1 g. 6 meh. zeetuma, Anfim Mallodim wifu teefshu faudefchunu un 3 g. 6 meh. arestantu nodalā un Dorei Mallade 6 meh. zeetumā, wifsem eestatot preelichjimmelshand pawadito laiku, 2-3 meh.

3) Pret Meschotnes pag. 27 g. w. Ra-

trini Bihrin, kura nakti us 24. sept. Dobeles oprinkl Wej Danduru mahjās no neaifshchga schalks isfagusi gomi un atwedusi us Jelgawu pahrdot, bet peedahwas jufi par til lehtu zenu, la radās aishdomas. Bihrinai peespreeda wifu teefshu faudefchunu un 1 g. zeetuma, eestatot jau noshdetos 2 meh.

4) Pret Zehrsktes pag. 53 g. w. Wili Strunksteinu par nifna bulka turfchunu bes prenahzigeem aiffordhibos lihdsjekem, zour lo 17. oktobri sch. gadā us ganibam tifa breefmigi fahropota un beidšot wehl upē eemeha Lihba kufiche, kur to wafarā, faprotams nedshwu, otrada. Strunksteins postidroja, la wifsch neshinatis nelo par buki ujbrulschanu zilwekem, bet teela to ašfina par wainigu un wešpreeda 3 nedekas aresta pee polzijas, bes tom wehl basnizās fodu. p.

J. J. Butlewifcha preelichschajums par schihdu ritualshlepkawibam.

Refen atpafak J. J. Butlewifchs Peterburgā tureja preelichschajumu, kura mehšis bij, noskaidrot joutajumu par schihdu ritualshlepkawibam. Ar wesele rindu iswilkumu no swehsteem rakiteem, no dokumentrem un literaturas par scho joutajumu preelichschajis peerahdija, la schihdi nogalina krichtigo behrnus ritualā noluhkā.

Jau pee wezās der bas schihdrem bij nostiprinajus pshrezeja, la ašinis ir weenigais lihdsliis ar lo fahidshinat zilweku ar Deewu. Bes ašins is'eelchans naw peedochanas. Schihdu religija bij notei'ufi kahrtigis **ifdeenas ašins upurus** un schihdu templos nolawa lotru deenu ne mafal, la 2 reifas. Kad Salomons uskehwas moldischans, wifsch lifa upuret 1000 telus, bet pee Jerusa'emes temola eefwehtichanas upureti 22,000 wehšchi un 120,000 jehri. Waf Ašija brefchi ween nebus neweena pehda semes, kura n buhtu peefshufšes upuru ašinim.

Pee fenam mehchonu tautam pahahweja tijiba, la wifas dahschreif tā fahat'inajuschis weenā wej'otā leeta Deewu, la naw zeenigas dših'ot. Ilihdshinatees wareja tilai ar sawa **pirmdshimuschā dshla, newainiga behrna ašinim.** Un scho zilweku **uparefchunu** schihdi ir peefawinajusches no saweem kaimineem. Wezā teriba ir plna or pahmetameem pret schihdeem, la wini aifm'rušchi Jehowu (Zahwē) un **upurē fawus behrnus** Waalam un ziteem paganu deeweem. Tahdu pat pahmetumu schihdeem is'ala ari mojneeks archidiafons Stefons. No P. renejos schihdus isdshina tapehz, la wini faga **un upureja behrnus.**

Wehlat siarp krichtigeem radās joutajums, la isturetes pret Mosus litumeem. Lai to isfchirtu, tad 60. gadā pehz Ariusē J. ruzialeme lajauja apfreeschonos, kure nolchma, la Mosus ukumi prech sch krichtigeem naw peespeeti. Pehz tam netila galiga schischonās siarp schihdeem un krichtig'em.

Ja gribam tizet rabeem, tad schihdi tagad atonas loi nenoteitid hohwollu pret Mosus litumeem: wai atihst apgrahifschonu, bet, la rabi grih eegawol, esot atmetuschu upurefchunu. Ja tā, tad joprofa, lapehz wini peetur weenu, bet atmet otru? Ka tās tā nom, to mums peerahda dšihwe — wini ir peetur-juschki abas parafchos.

Ta tad: schihdu religija jau kopsch feneem la ikeem ir **peekopufi ašins upurus.** Eifai wehlat scho ašins upuru meeta nahfuschas **krichtigu behrnus flepkawofchonas** ritualeem noluhkeem.

Literatura par scho joutajumu ir loti plashā, bet wojog buht spezialijam, lai ar wina tiftu galā, jo schihdi ir isdewuschki leelu daudsumu rakitu, kas mehgina peerohdit wifu newainibu, la to peemehch daria pahrtichijees schihds profesors Swolkons, lai mulkutu krichtigos. Šini nopeetnu un fawrigu rakitu par scho joutajumu naw daudš. jo **Talmuds pawehl nokant katru,** kas netif ween mehgina wina noschepumus zelt gawidā, bet pat tilai no wina aifricht. Bes tam schihdi wifseem spehkeem zenschas isfihz not wifas rakstus, kur par wifu nebuschonanam ir rakstus. Ta 1700. gadā schihdu lahals Fransfurti pee Waines panahja to, la tapa isfahjinati profesora Esemindela pehtijumi par ritualshlepkawibam. Tahdu pašchu list ni peedshwoja pahrtichita raba Jeloba Beachmana dardš „Kahala juhgs“: to schihdi uspirka un wifu fahbedšinoja.

Re mafal eewehrojams ir W. J. Dahla rok'u listenis. Pirmo reif to us walowibas pawehli nodru-loja tilai 10 ešemplaros.

Kad no teem no schihdeem bij wairs isglahbees tilai weens ešemplars, wifu grabeja par jaunū isdot. Darbu usdewa Mamontowa drufatowai Moskand. Bet tad lohdu nakti bij drufatowai islawis legs, eefahpis eefschd, isplehha leelalā dala lauu, bet fahlitte burti fagohiti. Bet pots eelshle-ru minitrijos a'awš, kura materialus Dahls bij isleerojis, 1860. gadā nobega.

Bes tam schihdi ir daudš strahdojuschki, lai isdabutu zauri ukumu, kusch aifseedi wifus opmainot ritualshlepkawibās. Tahds ukums isfahza 18. 7. godā. Ari 1884. gadā waldofchais senas pawehleja iibe gt leetu par lahda fewas Jameljanowas **dahla nogalinashchunu ritualā kahrtā,** nerauzojtees rat us to, la wainigee schihdi bij pat jau aifinajusches. Keifars Nikolajs scho pawehli gan apšiprinaja, bet

lihdj ar to isteizās, ka netiz tam, ka schihdi nepe-
loptu ritualšlepkomibas.

Ari no muhta Neofita rasteem par schihdu
ritualšlepkomibam atizees tīfai weens eksemplars,
kurš y alabajas Peterburgā, garīgā akadēmijā.

Tā, pamatojoties uš wītu mineto, preešlaskitajs
nohl pee lēhdjseeno, ka schihdi **peekopj ritual-
šlepkomibas**, kaut gan to nolēds.

Behtule no Vereiowiskas latweešhu kolonijas (Nowgorodas gubernā).

(Beigas).

Ar dahrē un biškopibu tīfai retais no kolo-
nisteem fānemas. Par schahdu nolaidību wini nešahdā
finā now attaiņojami. Sewiškhi biškopibā nolaidība
un pawiršha rošam taušama, kabeļi ari ar wīnu
latru gadu eet uš leju un agralās, dešgon šiprās
dramas šahf panihkt. Agrali tas bija glušhi otradi.
Tapat tas eet ari dahrštopibā. Zaur pawiršhigu
auglu-košu aploščhanu pa seemom-pee koleem leelu
postu pašrahdā šurkos pee šalnem un šaki pee
šareem. Tas patš šalnams ari par žitām laukšaim-
neezības nolarem. Dašhi šaimneeki sehj ari ošholinu
ar timoteja šarli, bet pa leelakai dala preešh pah-
doščhanas. Semes grunš ir žetais, baltais mahls.
Audšības finā seme kolonijus pilnigi apmeeri-
notu, ja tīfai doščhu gadu nekaitetu agrās nolšs
šolnas, šuras reišam mehds ušnahkt jau augusta
mehneš.

W špahriigi nemot, kolonija uš apmelletaju at-
šahj pawiršamu ešpaidu. Dšhwojamās ehlas pa
leelakai dala weenšahwu, retumis ari diwahšwu, no
eglu koleem buhmetas, ar šaidu, dāšhānu un šohr-
das jumteem. Gondrihsj pee wīšem šaimneekem šastopami
ari žounšaitu semšopibas darba rihki, peem, gehpetu
kūmahšinas, mehjomšinas, ašperu ežesčas u. ž.
Retruhkt ari sehj: un plaužmahšinas.

Gar gā finā ari kolonisti pret žitām kolonijam
war apmeerinātees, šaušhu dāudš jaunos pašlumus
kolonijā šowē tas apšohllis, ka kolonisti dalas biwdš
tīžības šchilās: luteranos un baptistos. Domeht šā
luterani, tā ari baptisti šhe ir ušžehlušhi šawus luhg-
ščhanos un šolas nomus. Luteranu šola ir pah-
gohjušhi gubernas šemštas ihpaščhumā, šura tad ori
algo školotaju un dā školoneem grahmatas un žitus

mahžības lihdšsektus par wēti. Rā školotojs šhe bar-
bojas šahds Nehwalda lungs no Kuršemes. Školo-
toja ušdewums šhe ir ari lotru šwehtdeenu un šwehtu
deenu weetejā luhgščhanas namā, kas atrošas luhdus
15 šolus no školos nama, noturet deemšalpeščhanu.
Mahžitajs J. Grinberga šgš is Peterburgas koloniju
apmelē 3—4 reišes gādā.

Kolonijā pašahw maja grahmatu krahtuwe,
dšeedataju šoris, šmkopibas beebriha un jauneeshu
pulžinhj. Šakraksti peenahl kolonisteem 15 eksem-
plari, kas gan ir kōti par mai, jo žaurmehdā nemot
uš 3 mahjam nahkt tīfai werns šakrakstu eksemplars.
Turor tim aplahrtejās kolonijās nereti weenās mahjās
šastopami 3 šakrakstu eksemplari. J. Šaf—ns.

Sibkumi

Wahdigs wihrs. A. Šhis wihns ir kōti
šahs, no ta es nemšhu lihdšf šawai seewai diwas
pudeles." B. "Bet tawa seewa šatšhu nemas nešer
wihnu!" A. "Bareiš, bet wihns buhs tīfai dahwana
seewai un gan es patš gohdoščhu, ka lai dahwana
eet leetā."

Kadeht tab wina šleedj. Konzertsahlē.
Ma šais Wilis: "Mamin, kadeht gan tos
wihrs ar teem gāreem mateem (dirigents) weenmeh
šit ar šawu šočkē tur tai damai (dšeedataji) pa
galwu?" Ma hte: "Winhj jau winai nešit".
Wilis: "Bet kadeht tab wina šleedj?"

Telegramas

18. dežembri. (26 dež.)

Desmit leeliskus lidojumus

Peterburgā šdarijs lidotajs Šikurškie
ar milšigu lidmahšinu. Behdejos 2 lidojumus winšh
nehmis lihdj pa 10 pašahšeerem un 24 pubus lah-
dina. Behž tam winšh ar 1100 šilogramem lah-
dina požehees 100 metru augšhumā, tā ušrahdidams
jāunu pašauls rekordu lah-
dina paš-
ščhanas finā.

Špreedums "šepes welnu" prohwā
pašrudinis Šelaterinodarā. Uš wīšu mušhu

šatorgā noteefati 4 laupitaji, uš 20 gadeem — 18,
to šarpā ari bandas wadonis, uš 15 gadeem — 5,
uš 6 gadeem — 1, mafal mainigees šoditi ar žetumu
un areštantu rotu. 24 attaišnoti.

Breešmigs špahdšeens

Toreanunšitā pilnigi šagrahwis piro-
tehnikas šabriku. 14 žitweli no-
gališati, 5 eewainoti. Domā, ka žiti upuri meh-
atronas šem drupam.

Behdigi seemas šwehtki

peenahšhu šelimiē, Mušh gādā, Seemel-Amerikā.
Tur par lobu šreikošohu wora rakšwju šrahdneeku
behneem šarihšota eglite. Apmelletaju šaradees dāudš.
Peepeščhi telpās isžehlees uans-
grehts. Žudis besprahitās ihbāks metušhees
uš durwim, pee lam nospeesti 80 žitweli, pa
leelakai teefai behru. Kad jušs ap-
rimušhās, wīšas durwis bijušhās aš-
šprostotas ar lihtu šaudjem.

Peterburga. Žubilejas pašmarkas
buhs deriņas ari pehž 1. janwora. Par wīnu lee-
toščhanas ihbeigščhanu ihpašhi ištinos.

Šijewa. Teefas palata noteefoja uš 1 gādu
žetolšni šchihdiško šurnalistu Brelul-Šušhlošku
par to, ka pee Wistrewijas isitahdes atlahščhanas
dšeedot kreemu walšs himnu nepezehees
šahjās. Šhs lungs, šā šinams, bij werns no
teem, kuršh lihdj ar schihdu "apikatu" Margolinu
bij mehginajis peerunat Weru Šcheberaku par
40,000 rbl, u'neemtees woinu par Žuščhišhāška no-
galinohšanu uš šewim.

Odefa. Šalkowas eelā nešinami šaudari
eelausušhees wehž bneeku luhgščhanas namā un no-
laupijušhi 21,500 rbl.

Šchemkenta. 12. dež. wakarā šhe ušnohja
breešmigs negaiš ar pehšoni, šibe-
neem, leetu un krusu. Dīrā rihā bij
šiprš šals.

Wibildigais redaktors: W. Šuršh.

Šibweto: Šahēdriha, "Šchereščhu Šwileš."

"Nigās Wajars" Žīgawā, Katolu eelā 12, Katrinas eelās šuhri.

Seemas šwehtki ahtreem koleem tūwojas;
Žepnās pilis, šerš buhšas laime luhšojas
— Un lee Brandta lunga raibit raiba,
Kur ar wīšus labas drehbes gaidit gaiba
Bruhānē gēd ar šawu bruhit mihtātees
Peeht, mafi jaunās drehbes lihgšmolees,
Preešh-ka ir wjadšigi prahtini:
Mahtem, wihreem, bruhāneem — wini,
Un uš Katol eelu štrigtees jonšheem
(Wauzenešt dahši brauz ar ponšheem).
Es no šawas pušes šant šo teišhu,
Šo es wīšos meētās labi weišhā:
Behru es nu uš Seemas šwehtkeem gaidiju
Breešmu darbus maškem šaktos šwaidišu
Un lahju es awišeš par dāudš,
Dihš mehlati ošnahktij, šad we ni šlaudš
Seemas šwehtki bija tūwu, tūwu;
Behdās gr miš, gausht šumis šūwu:
Šludinohjum' lapā lahju,
Šeelos preekos galwu lahju;
Brandta lunga weitāls šatol eelā ir.
Numurs buhs iam diwpadšmit uš durwim tur.
Gahju, gahju, lihof noğahju es turp,
Es tad šonzu: "Waimigs šfmu, ša nohju
— Šeeler šatologi mani bruhnoja, šchurp."
Kuros šaišee modes gehrbi šihgoja.
Štais par šatu — eēšhā preešigs gahju,
Behž, šā šu gē, es šchopāju uš mahju
Šemos šwehtu wakarā, wīš mani bruhnoja
"Šašket žuhs mums, mihtāls Arnold' šgš:
Žuhs tur šchahdi šchwihti apgehroja."
— Brandta lunga weitāls es biju,
Luhj, tur šahs nu drehbes šamebiju."
— "Wai nu dšihwo Brandta h," wīš urroja
Un eglēs šarus gāšā wīžināja.
Šinu, nahš ar šchogad Seemas šwehtki
Un pee Brandta lunga ušwalu es piēščhu
Kur ar žiti šchito pašhu raubšis šehgti:
"Šit es šnu, jākt šatris dšeedās:
"At eglit, at eglit jāwālā,"
Kad Brandta lunga drehbes wāšās,
Uš redš "Seemas šwehtkos"

Wišadus Seemasšwehtku

eglites ihgrefnojumus

peedahmā

J. Geldera,

grahmatu un rakštamu leetu weitāls,
Želgawā, Šeelajā eelā Nr 53.

Želgawā un aplahrtes gādajamai publikai žaur šho vade-
wigi pašnoju, ša 1. dežembri šh. g. atwehščhu

Šeelajā eelā Nr. 35,
Dr. Rosenthala namā,

apteeku prešhu un
paršimeriju weikalu.

Augšženibā

Šeopolds Arenšteins.

Šrunšgabals

apšahktu deht lekti pahrdodams.
P. cor. Katolu eelā Nr. 42, pee J.
Štilla.

Wahjas,

Penkules pag., dšelšjeta šhāžis tum.,
apm. 240 pušw. šeelās ihrentē-
mas žeb uš pušgrāudeem atdo-
damas no 23. aprila 1914. g. Ša-
lihghāna pee mahju ihpaščhu. Žel-
gawā, Šalka eelā 50, dšhw 18, no
plšt 8—10 r. un no 12—4 p. pušd.

Šeparatoru eila.

Augšlā labuma
Šlektriššas šabalas lam-
pās.
Wahdes termometri.
Šlimneeku termometri.
Špriješ.
Dašh. gumijas prežes
peedahmā
J. Ščerts,
Želgawā,
13. Katolu eelā 13.
Šweešta wāpīrē.

Weenigi Kolonadu eelā 13, Želgawā.

Lihtj mehnešha heigam

Seemas šwehtku ihpahrdohšana

Atliktas prežes. Dašhadi atliktumi.

Šewiškhi pašeminatas ženas.

J. Čāšarewitsch,

tuhku, manušturas, audektu un welas pahrdotawa.

Šwehtdeen, 15. un 22. dežembri weitāls atwehrtē.

Weenigi Kolonadu eelā 13, Želgawā.

Katolu eelā 18., jāunajā uamā.

Moderni dahnu rubens un seemas mehhtē. Šungu
rubens un woteti mehhtē, wotetas šchaketes, bišes, ušwāli
wišadās kraštās un šeelumos, tīfai no labas drehbes un
pirmlāšiga darba, labi peggulošha šafona.

Katru nedēlu peenahk jāuni šuhlijumi.

Šaunatwehrtā magāšina

Šch. Širšhmanš,

Katolu eelā 18, jāunajā uamā.

Wihna leeltirgotava Schaar un Caviezel, Rigā.

Bagata iswehle

wahzu,
frantschu,
spaneeschu,
portugaleeschu un
greeku wihnu,

importetu pudelēs un muzās,
kā arī

kreewijas tihrus ķekaru dabas wihnus.

Delgawā,

wiņos leelafos weifalos dabonami
par pagraba zenam.

J. Michailowa apawu weifals

:: Jelgawā, ::
Dobeles eelā 60

Leela iswehle.
Lehtas zenas.

Vēstju adrese: Rigā, T. & R. E. S. pasta kaste 872. Telegramu adrese: „Agronom — Rigā.”

TIRGOTAJU UN RŪPNEEKU EKONOMISKĀ SABEEDRIBA

Leelā Kēniņu eelā 22/28 Valde — Rigā Telefoni } Nr. 52-91
(pašas namā) } Nr. 31-21
Grāmatv. birojs Nr. 52-02

Pašu fabrikās izgatavojam
Dzirnavu un grūbu gangus.
Lauksaimneeku sudmalas.

Mākslīgos dzirnavu akmeņus „Meteor”,
krāma un smirģeļa masas. Materialus nodīšu
akmeņu uzlešanai.

Zāgu gaterus. Šindeļu mašinas. Zeimerus un
šķērszāģus. Transmisijas.

„Ekonom” un amerikāņu vētitājus,
salmu kratitājus, ekselmašinas, beesu
greežejus.
Būvgaldnecības darbus.

Naftas, petrolzjas un sūcgāzes
motori.

„HORNSBY”
Norveģijas laiņu motori „GREI”.

Tvaikā mašinas. Lokomobiles. Turbinas.

Visadās dzirnavu mašinas.
Pilnīga dzirnavu eerikšana un pārbūve.

Siksnas, Uguns sprices un pumpji.
Dažādu zistemu lauksaimn. mašinas.

Elektrotehniskas gaismas un
spēka instalācijas.

Lehti (braucamee krēsli).
Pilnīga kinematografa un telefonu līniju
eerikšana.

Dažādi elektrotehniski peederumi.

Motorrati un Velosipedi.

„ASTRA” zepatoru veetnecība.

Technisks birojs.

Nodājas: Jelgavā, Tukumā, Sabīlē, Ventspilē, Vēo-Ancē, Saldū, Bauskā,
Jēkabpēcē, Jaun-Jelgavā, Cēsīs, Valmeērā, Vālkā, Pernavā, Rujenē, Veravā,
Aluksnē, Jurjevā, Saulos, Zagarē, Možeikos, Jāniskē, Vitebskā, Dvianskā, Rē-
zeknē, Novgorodā.

Tirgotāji, agenti un mājāscheeri
teel atimati jaunās drehbju fagas
plattshanai, derigas un noejojās
katrā gada la-lā katrom roenam.
Išewīgi noteikumi un pašah-
wiga peina. Noteikumi un pašah-
brojumi par weli. Фабрикантъ
Х. Олдакъ, г. Вилостокъ № 65.
3 rasta kreewu walodā.

50,000 stopi peena

dabonami no 23 aprila 1914. g. par
6 kop. stopā Wez. Platones Wif-
nos, 15 w. no Jelgawas, pee la-
beem leelzelem. Luwatas finas titat
rastiņi pret 7 kop. marķu zaur Jel-
gawas Lauksaimn. Konjuma weifalu,
Katoļu eelā 41, 3. Ojol lqm.

Alpina pulkst.
Rigā,
Marijas eelā 15.
P. šķa namā.
Telefons Nr. 3556.
K. Waldmann.
Swehtdeem atwehrtis
no 12-5.

Krahsojeet mahjās

Par nedaudj labeikām
war laura namamahte wifadus
drehbju gabalus un stofus
li: wīlnas, puwīlnas, kokwīlnas
un t. t.
Istaiiti un ihsti krahsojot.
Prafekt noteikti
Geitmanh krahjas.
Alfargu marķa:
Pawjas galwa swalginė.
Kotru žitu fabrikata atraideet.
Dabonamas katrā apteeku pveifā
pahrdotawā.
Brahli Heilmann, Keinė „Rigā

Wehl tikai 15 deenas leela ispahrdofchana

Leelajā eelā 13, Lewenbergā, Leelajā eelā 13.

Ispahros: buksīnus, mehtelu un kashofu apweklamās drehbes,
wīlnas drehbes, lafatus, galdantus, gultas segas, tā arī wifadas
mannjakturas prezes.

Par puszenam:
trifoweta, knngu weta, lenzes, žimdi, leetus šargi u. t. t.

Ka praktiskās Seemas swehtku dahwatas
elegantas un isturigas sah baku prezes,
sahbatu pahrweltamos (getri)

Ihtus Offenbacha naudas matas,
portofelūs, papirofu etwijas

J. Strautina

sahbatu weifals,
1 Leelajā eelā Nr. 2.
Telefons 917.
Swehtdeem weifals atwehrtis.

W Seemas swehtkeem

un žitām wīnamām deenam peedahwā leela iswehle wid-
augstā labuma

wihnus
sahlot no 30 l. pud un dahrgafus.
Wislafatos Reweles fillos par 25, 30 un 35 l. kop.
Pirmā labuma sproties par 35, 40 un 45 l. kop.

un daudj stus konferwus un wairat sortes seerus. Sewifsch
sotram tot eelējams slawenais ahrjemes waligais kafas par
80, 90, 100 un 120 l. mahrijād. Tehjas no wieslawena-
fām firmam, tā arī hwaigt dedhinatu un no wifsem cežen, kaffju
no Augusta Wenzendorfa.

Tilai pirmā labuma preze.
J. Willumfons :: Jelgawā, ::
Leelajā eelā 33.

Apawu izgatawofchanas darbniza un pahrdotawa

K. Ginter,

Jelgawā, Lehjeju eelā Nr. 2,
peedahwā no krahjuma wifadus knngu, dahmu a-
behrm sahbatus, pašā darbniza ihgatawotus weh jaunatēm parawceem.

Bej tam peedahwaju uhdens sahbatus, no kewifschli isturiga
uhdēni žauk nelaidofcha materiala. Apweicewu un ihlādajumi teel
wifodreihfātā laifā pagatawoti.

Par isturigu un glihtu daru galwoja
Lehtas zenas!
NB. Mahjerli war peedieetis.

